

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข้ปัญหาในการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดวัตถุประสงค์ (Purposive Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย และครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 จำนวนรวมทั้งหมด 542 คน ดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 36 คน

1.2 หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 36 คน

1.3 ครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 470 คน ได้แก่

1.3.1 ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 205 คน

1.3.2 ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 197 คน

1.3.3 ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 68 คน

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นเอง แบบสอบถามมี 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถม ปีที่ 2, 4 และ 6

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ แต่ละฉบับจะมี 3 ตอน คือ

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ แต่ละฉบับจะมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 ถามอาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การได้รับการอบรมการใช้หลักสูตร กลุ่มทักษะภาษาไทย พุทธศักราช 2521

ฉบับที่ 2 ถามครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำการสอนในระดับชั้น การได้รับการอบรมการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย พุทธศักราช 2521

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย คำนวณการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมีตัวเลือก และแบบปลายเปิด โดยถามเรื่องต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 ถามเกี่ยวกับการเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร การจัดให้มีเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การจัดการวางแผนเวลาสอน และการจัดสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกปฏิบัติ รวม 5 คำน

ฉบับที่ 2 ถามเกี่ยวกับการวางแผนการสอน การจัดทำเอกสารเพื่อการสอน การคัดเลือกกิจกรรมจากคู่มือการสอนภาษาไทย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรวม 7 คำน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมีตัวเลือก และแบบปลายเปิด ซึ่งจะถามถึงปัญหาแต่ละค่านของการใช้หลักสูตรในส่วนที่ 2 ของแต่ละฉบับ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาแต่ละค่าน



### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 542 ฉบับ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน  
 ควบคุมตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 502 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.62 ของ  
 จำนวนที่ส่งไปทั้งหมด

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลควบคุมตนเอง โดยวิธีหาค่าร้อยละ

### สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

#### 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ว่า

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุ  
 50 ปีขึ้นไป มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมา คือ ระดับสูงกว่า  
 ปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป และปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน  
 มาแล้ว 23 ปีขึ้นไป รองลงมา คือ 8-12 ปี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มาก  
 โดยไม่มีคาบเวลาที่จะต้องเข้าสอน แต่เคยสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มากที่สุด รอง-  
 ลงมา คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มประสบการณ์ที่สอน คือ กลุ่มทักษะภาษาไทย  
 นอกจากนี้ยังมีส่วนในการเข้าประชุมหรือสัมมนาเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา  
 พุทธศักราช 2521 ผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อยมีส่วนจัดทำหรือให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับ  
 หลักสูตร และเอกสารหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง  
 มีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมา คือ  
 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 16-20 ปี และปฏิบัติงานใน  
 ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันมาแล้ว 3-7 ปี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มาก และมี  
 คาบเวลาที่จะต้องเข้าสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมา คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5  
 กลุ่มประสบการณ์ที่สอน คือ กลุ่มทักษะภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีส่วนในการเข้าประชุมหรือ  
 สัมมนาเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย

ส่วนน้อยมีส่วนจัดทำหรือให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

1.3 ครูสอนภาษาไทยที่คอมแมบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มาก มีส่วนในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ครูสอนภาษาไทยส่วนน้อยมีส่วนในการจัดทำหรือให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ปรากฏว่า ครูสอนภาษาไทยในแต่ละระดับชั้น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี วุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้น ประถมปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป ส่วนครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 6-15 ปี ครูสอนภาษาไทยในแต่ละระดับ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มาก มีส่วนในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ครูสอนภาษาไทยในแต่ละระดับชั้นส่วนน้อยมีส่วนในการจัดทำหรือให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2. สภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยในค้ำต่าง ๆ ของโรงเรียน จากการคอมแมบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย และครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 สรุปได้ดังนี้

2.1 ค้ำนการวางแผนการสอน ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ทำเอกสารเพื่อการใช้หลักสูตรไว้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย คือ กำหนดการสอน รองลงมา คือ บันทึกการสอน ส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอนย่อยหรือบันทึกการสอนในลักษณะแต่ละคนจัดทำ รองลงมา คือ จัดทำร่วมกันตามระดับชั้น และจัดทำด้วยวิธีใช้คู่มือการสอนภาษาไทยเป็นหลัก โดยใช้ระยะเวลาก่อนสอนเรื่องนั้น ๆ หนึ่งสัปดาห์ เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้นในการจัดทำแผนการสอนย่อยหรือบันทึกการสอน ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่จัดทำร่วมกันตามระดับชั้น แต่ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่จัดทำในลักษณะแต่ละคนจัดทำ



2.2 ด้านการจัดทำเอกสารเพื่อการสอน ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน คือ หนังสือคู่มือการสอนภาษาไทย รองลงมา คือ บัตรคำ และที่ต้องการเพิ่ม คือ แบบฝึกหัดเสริมทักษะ ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดทำบันทึกการสอน โดยโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนสนับสนุนด้วยวิธีจัดสรรงบประมาณให้ทุกกลุ่มประสบการณ์ รองลงมา คือ จัดตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินการ เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน คือ หนังสือนุกรมสำหรับนักเรียน และที่ต้องการเพิ่ม คือ หนังสือเสริมประสบการณ์ ส่วนครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีหนังสือคู่มือการสอนภาษาไทย และที่ต้องการเพิ่ม คือ แบบฝึกหัดเสริมทักษะ

2.3 การคัดเลือกกิจกรรมจากคู่มือการสอนภาษาไทย ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้คู่มือการสอนภาษาไทยสำหรับเตรียมการสอน และเลือกกิจกรรมจากคู่มือการสอนโดยใช้แนวทางเลือกกิจกรรม คือ เลือกกิจกรรมที่คิดว่าเหมาะสมกับนักเรียน รองลงมา คือ เลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละบทเรียน ครูสอนภาษาไทยส่วนน้อยไม่เลือกกิจกรรมจากคู่มือการสอน แต่เลือกกิจกรรมจากที่อื่นที่คิดว่าเหมาะสมกว่า รองลงมา คือ ใช้ทุกกิจกรรมที่มีในคู่มือการสอน กิจกรรมการสอนในคู่มือการสอนภาษาไทยที่ครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่นำไปปฏิบัติจริงไค้ยาก คือ กิจกรรมการสอนอ่านออกเสียง รองลงมา คือ กิจกรรมการสอนคำใหม่ หรือคำที่ควรศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ใช้คู่มือการสอนภาษาไทยสำหรับเตรียมการสอน ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ใช้สำหรับเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับบทเรียน ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละบทเรียน ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมที่คิดว่าเหมาะสมกับนักเรียน

2.4 การเตรียมวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มทักษะส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ดำเนินการใช้หลักสูตร โดยมีจุดประสงค์ให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ มีเหตุผล รอบคอบ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เท่า ๆ กับให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ส่วนใหญ่ยึดแนวทางดำเนินการใช้หลักสูตรของ

กลุ่มโรงเรียน เท่า ๆ กับจุดหมาย หลักการ ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และมีการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ซึ่งมีจุดประสงค์และเป้าหมายในเรื่อง การอ่านคล่อง เขียนคล่อง อีกทั้งเปิดโอกาสให้ครูในโรงเรียนแสดงความคิดเห็นและกำหนดนโยบายร่วมกัน โดยมีการปรับปรุงนโยบาย หนังสือพิมพ์ มีการวางแผนด้านการเรียนการสอนด้วยวิธีทำแผนปฏิบัติการหรือโครงการ และมีการนิเทศภายในเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ผู้ดำเนินงานนิเทศ คือ หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ดำเนินงานนิเทศตามแผนงานหรือตามโครงการที่โรงเรียนจัดทำ พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลโครงการปฏิบัติงานกลุ่มทักษะภาษาไทยของโรงเรียนในระยะปลายภาคเรียน เพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนของครูในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินการใช้หลักสูตร คือ พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรของนักเรียน มีการใช้เอกสารเพื่อการวางแผนใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยในโรงเรียน คือ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และคู่มือการสอนภาษาไทย ในการพัฒนาการเรียนการสอนนั้นจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ติดตามและประเมินผลโดยวิธีสังเกต การสอนของครู ส่วนหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินการใช้หลักสูตร คือ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน มีการใช้เอกสารเพื่อการวางแผนใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยในโรงเรียน คือ คู่มือการสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนซึ่งพัฒนาการเรียนการสอนด้วยวิธีจัดให้มีกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เท่า ๆ กับการจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม และมีการติดตามประเมินผลโครงการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนด้วยวิธีตรวจสอบผลงานของนักเรียน

2.5 ด้านการจัดให้มีเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ใ้รับเอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน โดยจัดซื้อด้วยเงินงบประมาณที่ได้รับ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีการเตรียมการ และจัดทำเอกสารเพื่อการใช้หลักสูตร และสื่อการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย โดยครูร่วมมือกันเตรียมการและจัดทำในระดับชั้นของตน การจัดระบบการใช้สื่อในโรงเรียน ใช้วิธีแบ่งความรับผิดชอบสื่อไปแต่ละระดับชั้น รองลงมา คือ จัดให้หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย



ดูแลการใช้สื่อ และจัดให้ครูประจำชั้นผลิตและใช้สื่อด้วยตนเอง โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณและวัสดุสื่อการสอนภาษาไทยไม่เพียงพอ มีการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นอุปกรณ์การสอน โดยให้นักเรียนนำมา และให้ครูแต่ละคนผลิตเองตามความสามารถของตน เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย ที่มีในโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน คือ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หนังสือคู่มือการสอนภาษาไทย หนังสือเรียน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.2525 พจนานุกรมสำหรับนักเรียน บัตรคำ และกระเป๋าค้นหนังสือ ส่วนเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนที่โครงการเพิ่ม คือ หนังสือเสริมประสบการณ์ และศัพท์พจนานุกรม เอกสารเพื่อการใช้หลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำ คือ กำหนดการสอน รองลงมา คือ บันทึกการสอน และมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยวิธี จัดสรรงบประมาณไว้สำหรับซื้อหรือจัดทำสื่อโดยเฉพาะเท่า ๆ กับร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียน ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อยไม่มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน แต่ได้สื่อการเรียนการสอนมาด้วยวิธีขอยืมจาก รับจากสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และซื้อด้วยเงินของมูลนิธิหรือสมาคมผู้ปกครองและครู ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการจัดเก็บ บำรุงรักษา และซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนด้วยวิธี จัดศูนย์สื่อเพื่อเก็บรักษาและมีผู้รับผิดชอบดูแล ส่วนหัวหน้ากลุ่มทักษะส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียน คือ หนังสือคู่มือการสอนภาษาไทย และหนังสือเรียน และที่ส่วนใหญ่โครงการเพิ่ม คือ ศัพท์พจนานุกรม ในโรงเรียนของหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่มีการจัดทำเอกสารเพื่อการใช้หลักสูตร คือ กำหนดการสอน และบันทึกการสอนและมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยวิธีที่ครูทั้งโรงเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ มีหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยส่วนน้อยที่โรงเรียนไม่มีการผลิตสื่อ แต่ได้สื่อมาด้วยวิธี รับจากสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซื้อด้วยเงินส่วนตัวของครู และซื้อด้วยเงินของมูลนิธิหรือสมาคมผู้ปกครอง การเก็บ บำรุงรักษา และซ่อมแซมสื่อในโรงเรียนใช้วิธีให้ครูแต่ละคนเก็บ บำรุงรักษา และซ่อมแซมด้วยตนเอง รองลงมา คือ จัดศูนย์สื่อเพื่อเก็บรักษาและมีผู้รับผิดชอบดูแล

2.6 ด้านการเตรียมบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ครูมาทำงานก่อนเปิดภาคเรียน หนึ่งสัปดาห์ โดยผู้บริหารโรงเรียนสั่งจึงมาทำงาน และโรงเรียนได้เพิ่มทุนประสิทธิภาพการสอน



ภาษาไทยแก่ครูในช่วงปิดภาคเรียนด้วยวิธีให้ครูเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการในโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนมีการสำรวจความพร้อมของบุคลากรก่อนเปิดภาคเรียนด้วยวิธี ให้ครูแจ้งความประสงค์ถึงเรื่องที่ต้องการรู้เพิ่มเพื่อเตรียมการสอนในปีต่อไป และ สอบถามคณาจารย์ โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่มีคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานด้านวิชาการเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย และครู การมีคณะทำงาน ช่วยเสริมและอำนวยความสะดวกในการใช้หลักสูตรได้ถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์ทั่วไป ที่หลักสูตรกำหนด โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยในโรงเรียน แต่ใช้วิธีให้ครูไปดูงาน โรงเรียนในกลุ่มเดียวกันหรือต่างกลุ่ม โรงเรียนส่วนน้อยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้โดยวิธีเชิญจากภายนอกโรงเรียน ปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่เสริมแรงครูให้กระตือรือร้นในการสอน ด้วยวิธี อำนวยความสะดวกในเรื่องงบประมาณจัดซื้อหรือจัดทำสื่อที่จำเป็นต่อการเรียน การสอน เท่า ๆ กัน ยกย่องชมเชยผู้มีความสามารถ ให้ครูทราบจุดหมาย หรือนโยบาย ของโรงเรียน และชักชวนให้พร้อมใจกันปฏิบัติงานโดยเพิ่มกำลัง นอกจากนี้ยังเสริมขวัญ และกำลังใจครูด้วยวิธีให้ความดีความชอบ หรือยกย่องชมเชยผลงานต่าง ๆ ของนักเรียน พร้อมทั้งยกย่องครูผู้สอนและฝึกนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนที่กตัญญูหา มีการให้งบประมาณ และอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้รับผิดชอบพานักเรียนไปแข่งขันนอกสถานที่

2.7 ด้านการจัดตารางเวลาสอน ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่ม ทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีการจัดตารางเวลาสอนทุกปี มีวิธีการ จัด คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มประสานการช่วยกันจัดตารางเวลาสอนทุก ระดับชั้น ในแต่ละระดับชั้นมีเวลาสำหรับสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย คือ ระดับชั้นประถม ปีที่ 1-2 ใช้เวลา 26.25 คาบ ระดับชั้นประถมปีที่ 3-4 ใช้เวลา 15 คาบต่อสัปดาห์ และในระดับชั้นประถมปีที่ 5-6 ใช้เวลา 7.5 คาบต่อสัปดาห์ ในการปฏิบัติจริงครูสอน กลุ่มทักษะภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่าที่กำหนด โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดตาราง เวลาไว้สำหรับการสอนซ่อมเสริมเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนในกลุ่มทักษะภาษาไทย ของแต่ละระดับชั้น ส่วนโรงเรียนส่วนน้อยที่ไม่มีการจัด เนื่องจากครูสอนซ่อมเสริม

ในระหว่างเวลาสอนอยู่แล้ว

2.8 คำนการจักสถานที่ใช้สอนและฝึกปฏิบัติ โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่มีการตกแต่งห้องเพื่อเสริมทักษะภาษาไทย โดยโรงเรียนให้อุปกรณ์ในการตกแต่งห้องเพื่อเสริมการเรียนการสอน และโรงเรียนได้สนับสนุนให้ใช้ห้องสมุดเป็นห้องเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยของโรงเรียน

2.9 คำนการจักกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เตรียมการสำหรับการสอน โดยใช้วิธีเตรียมทุกครั้งที่จะสอน และต้องการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน คือ ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน และเทคนิคที่นำมาใช้ในการสอน ร่องลงมา คือ การร้องเพลงที่นำมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียนก่อนดำเนินการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยเป็นบางครั้ง และในการปฏิบัติจริงตามเวลาที่กำหนดไว้สำหรับสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยเพียงพอสำหรับการสอน เนื่องจากใช้วิธีเลือกกิจกรรมบางกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาในแต่ละบทเรียนมาใช้

2.10 คำนการจักกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนที่มีการจักกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยการให้นักเรียนเข้าประกวดหรือแข่งขันเกี่ยวกับทักษะภาษาไทยทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่จักมุมภาษาไทยในห้องเรียนไว้ที่มุมใดมุมหนึ่งของห้อง ที่มุมภาษาไทยได้รวมบัตรคำไว้มากที่สุด ร่องลงมา คือ ภาพ ในการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือเรียนเก่ง ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่สอนซ่อมเสริม โดยใช้วิธีสำรวจจุดบกพร่องของเด็กแล้วแก้ที่จุดนั้น ในการสนับสนุนให้นักเรียนเข้าห้องสมุด ครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่ให้นักเรียนเข้าห้องสมุดตามความสมัครใจของตนเอง ร่องลงมา คือ ให้งาน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา นักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่สนใจเข้าห้องสมุดเนื่องจาก ห้องสมุดมีหนังสือที่น่าสนใจ ร่องลงมา คือ เนื่องจากครูสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยกำหนดงานให้ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด และในห้องสมุดของโรงเรียน ส่วนใหญ่มีหนังสือเสริมการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมและพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2525 เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่จักให้มีการสอนซ่อมเสริม เป็นกิจกรรมเสริมในห้องเรียนหรือ



ระดับชั้น ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่จัดให้มีการประกวดหรือแข่งขันเกี่ยวกับภาษาไทย และที่มุมภาษาไทยในห้องเรียนหรือระดับชั้นของครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่จัดให้มีบัตรคำไว้ที่มุมภาษาไทย ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่จัดให้มีภาพไว้ที่มุมภาษาไทยในการสนับสนุนให้นักเรียนเข้าห้องสมุด ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่สนับสนุนให้นักเรียนเข้าห้องสมุดตามความสมัครใจของตนเอง ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สนับสนุนด้วยวิธีให้งานโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา

2.11 ด้านเทคนิคและวิธีสอน การสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ศึกษาเทคนิคและวิธีสอนเพื่อการสอนภาษาไทยได้ผลดีจากคู่มือการสอนภาษาไทย รองลงมา คือ ศึกษาจากเอกสารอื่น มีการตกแต่งห้องเรียนเพื่อเสริมทักษะภาษาไทย โดยจัดป้ายนิเทศและใช้อุปกรณ์การสอนเป็นประจำทุกบทเรียน รองลงมา คือ ใช้ในบางเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน สื่อการสอนที่ใ้มากที่สุด คือ บัตรคำ รองลงมา คือ ภาพ ในการเลือกวิธีสอน ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ตรงตามจุดประสงค์ เป็นอันดับหนึ่ง เกณฑ์ตรงตามเนื้อหา เป็นอันดับสอง เกณฑ์ตามความพร้อมของผู้เรียน เป็นอันดับสาม และเกณฑ์ตามความถนัดของผู้สอน เป็นอันดับสี่ ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอน คือ การถามตอบ ทุกครั้งและทุกบทเรียน เลือกใช้การรายงานหน้าชั้นด้วยตนเองหรือเอกสาร บางครั้งบางบทเรียน และการศึกษาออกสถานที่ นาน ๆ ครั้ง ในการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เลือกใช้การแบ่งกลุ่มทำงาน รองลงมา คือ การถามตอบ ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ฝึกทักษะทั้งด้วยการบรรยาย รองลงมา คือ การเล่านิทาน ฝึกทักษะทุกด้วยการถามตอบ รองลงมา คือ ครู นักเรียนร่วมกันอภิปรายฝึกทักษะอ่านและเขียนด้วยการค้นคว้าจากเอกสารหรือบุคคล รองลงมา คือ การแบ่งกลุ่มทำงาน เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ศึกษาเทคนิคและวิธีสอนจากคู่มือการสอนภาษาไทย ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ศึกษาจากเอกสารอื่นในการใช้เทคนิคและวิธีสอน ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เลือกใช้การถามตอบทุกบทเรียน ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้การแบ่ง

กลุ่มทำงานทุกบทเรียน ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่เลือกใช้การแบ่งกลุ่มทำงานบางครั้งบางบทเรียน ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้การรายงานหน้าชั้นด้วยตนเองหรือเอกสาร บางครั้งบางบทเรียน ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้การศึกษานอกสถานที่ นาน ๆ ครั้ง ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เลือกใช้การสอนแบบศูนย์การเรียน นาน ๆ ครั้ง

ในการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ครูสอนภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอน คือ การถามตอบ รองลงมา คือ การแบ่งกลุ่มทำงาน ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เลือกใช้การบรรยาย รองลงมา คือ การแบ่งกลุ่มทำงาน ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้การแบ่งกลุ่มทำงาน รองลงมา คือ การเล่นเกม ในการฝึกทักษะฟัง เทคนิคและวิธีสอนที่ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่เลือกใช้ คือ การบรรยาย รองลงมา คือ การเล่านิทาน ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เลือกใช้การบรรยาย รองลงมา คือ การถามตอบ และการร้องเพลง ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้การบรรยาย รองลงมา คือ การโต้วาที ในการฝึกทักษะพูด ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอน คือ การถามตอบ รองลงมา คือ การอภิปราย และการแสดงบทบาทสมมติ ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอน คือ ครูนักเรียนร่วมกัน อภิปราย การเล่านิทาน และการโต้วาที รองลงมา คือ การรายงานหน้าชั้นด้วยตนเอง หรือเอกสาร ในการฝึกทักษะอ่าน ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอน คือ การค้นคว้าจากเอกสารหรือบุคคล รองลงมา คือ การแบ่งกลุ่มทำงาน และการรายงานหน้าชั้นด้วยตนเองหรือเอกสาร ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้การเล่นเกม รองลงมา คือ การค้นคว้าจากเอกสารหรือบุคคล ในการฝึกทักษะเขียน ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้การแบ่งกลุ่มทำงาน รองลงมา คือ การค้นคว้าจากเอกสารหรือบุคคล ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เลือกใช้การค้นคว้าจากเอกสารหรือบุคคล รองลงมา คือ การแบ่งกลุ่มทำงาน ครูสอนภาษาไทยในระดับ



ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เมื่อประสบปัญหาในเรื่องเทคนิคและวิธีสอน กลุ่มทักษะภาษาไทย มีผู้ที่ช่วยเหลือได้ คือ หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย

2.12 คำนการวัดและประเมินผล ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ทดสอบ ความพร้อมของนักเรียนในสัปดาห์แรกเมื่อเปิดภาคเรียน และใช้วิธีสังเกตในการตรวจสอบ ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้น ในการประเมินผลการเรียนครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่ ประเมินผลการเรียนของนักเรียนในค่านความเข้าใจ ในการสร้างเกณฑ์สำหรับวัดผล จุดประสงค์แต่ละข้อในแต่ละบทเรียนนั้น ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ร่วมมือกันทำในระดับชั้น มีการทดสอบย่อยเมื่อจบการสอบแต่ละบทเรียนแล้ว ข้อทดสอบย่อยใ้มาช่วยวิธีร่วมกันจัดทำกับครูที่สอนในระดับชั้น ครูสอนภาษาไทยส่วนน้อยไม่มีการทดสอบ แต่ใช้วิธีวัดและ ประเมินผลด้วยการตรวจผลงาน และสอบถาม ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่วัดและประเมินผล การเรียนหลังการสอน และนำไปใช้ปรับปรุงวิธีการสอนของตนเอง เมื่อพิจารณาเป็น ระดับชั้น ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ใช้วิธี สังเกตในการตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้น ส่วนครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ ใช้ข้อทดสอบเพื่อตรวจสอบ ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่สร้างเกณฑ์สำหรับวัดผลจุดประสงค์แต่ละข้อในแต่ละบทเรียนด้วยวิธีร่วมมือกันทำ ในระดับชั้น ส่วนครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ร่วมมือกันทำในระดับกลุ่ม โรงเรียน ครูสอน ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ร่วมมือกับครูในระดับชั้น ในการทำข้อทดสอบย่อย ส่วนครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ร่วมมือกับครูที่สอนในกลุ่มทักษะ ภาษาไทย จัดทำข้อทดสอบย่อย

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาในการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

3.1 คำนการวางแผนการสอน ปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่ คือ ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการสอนหรือบันทึกการสอนย่อย ปัญหารองลงไป คือ มีเอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ

ส่วนปัญหาคำนอื่น ๆ ที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ หนังสือสำหรับ ค้นคว้ามิน้อย ในการปฏิบัติจริงไม่เป็นไปตามที่หาบันทึกการสอนไว้บางครั้งมีงานอื่นมาก จึงทำบันทึกการสอนไม่ทัน แต่ได้ใช้วิธีทำย้อนหลัง

ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีเอกสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของครู ควรให้ฝ่ายวิชาการร่วมกับหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย เป็นผู้จัดทำแผนการสอนย่อย แล้วนำมาให้ผู้สอนปฏิบัติ เมื่อมีแผนการสอนย่อยแล้ว ครูไม่ควรต้องทำบันทึกการสอนอีก เพราะเสียเวลาโดยใช้เทป หรือครูอาจเตรียมการสอนโดยอ่านวิธีสอนจากคู่มือการสอนภาษาไทยโดยตรง จะเป็นการประหยัดเวลายิ่งขึ้น

3.2 ด้านการจัดทำและการใช้เอกสารเพื่อการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ ใ้ครบงบประมาณไม่เพียงพอ ปัญหา รองลงไป คือ ไม่มีเวลาจัดทำ บุคลากรไม่เพียงพอ และผู้ผลิตขาดความชำนาญ ส่วนปัญหาคำอื่น ๆ ที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ ทางโรงเรียนไม่สนับสนุนให้ใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะนอกเหนือจากแบบฝึกหัดของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เก็บครูเฉพาะบทเรียน และแบบฝึกหัดเท่านั้น และครูคนเดียวกันหลายอย่าง จึงทำให้ไม่มีเวลา

ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรหาผู้ชำนาญการช่วยจัดทำเอกสารสนับสนุนการสอนให้กับโรงเรียน หรือควรมีการหมุนเวียนครูให้จัดทำเอกสารเพื่อการสอน

3.3 ด้านการคัดเลือกกิจกรรมจากคู่มือการสอนภาษาไทย ปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ กิจกรรมมากเกินไป และกิจกรรมส่วนมากต้องใช้เวลามาก ปัญหารองลงมา คือ กิจกรรมทุกกิจกรรมดี จึงนำไปใช้ทุกกิจกรรมทำให้สอนไม่ทัน เมื่อพิจารณาแต่ละระดับชั้น ปัญหาสำคัญของครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่ คือ กิจกรรมส่วนมากต้องใช้เวลามาก ส่วนปัญหาสำคัญของครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ กิจกรรมมากเกินไป

ส่วนปัญหาคำอื่น ๆ ที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ นักเรียนมีจำนวนมากไม่สามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ และอุปกรณ์ที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมมีไม่พร้อม

ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรเพิ่มคาบเวลาสำหรับการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย และควรมีการอบรมเกี่ยวกับภาษาไทยเพื่อให้ผู้สอนมีความชำนาญก่อนนำไปสอน

3.4 ด้านการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร ในเรื่องกำหนดนโยบาย และดำเนินการตามนโยบายของโรงเรียน ปัญหาที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ มีแผนงานโครงการของกลุ่มมาก ปัญหารองลงไปของ



ผู้บริหารโรงเรียน คือ มีแผนงาน โครงการของโรงเรียนมาก ส่วนปัญหา รองลงไปของ หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย คือ มีแผนงาน โครงการของสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่จะต้องปฏิบัติตามมาก นอกจากนี้ในการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร ปัญหาที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ปัญหา รองลงไป คือ บุคลากรไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาที่สำคัญของหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่ คือ บุคลากรไม่เพียงพอ ปัญหา รองลงไป คือ งบประมาณไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย เสนอแนะ คือ ในการวางแผนควรคำนึงถึงความสามารถ และเวลาของผู้ปฏิบัติตามแผน ควรกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัญหาเฉพาะของโรงเรียน เพื่อลดปัญหาในการดำเนินการตามนโยบาย ผู้บริหารควรชี้แจงให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร เตรียมรวบรวมข้อมูล ให้ความรู้บุคลากร และจัดกลุ่มทำงาน พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษาโดยใกล้ชิด เพื่อช่วยให้ข้อเสนอแนะแก้ปัญหา

3.5 คำนการจกัให้มีเอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ปัญหาที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ปัญหา รองลงไปของผู้บริหารโรงเรียน คือ เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ และไม่มีเวลาจัดทำ ปัญหา รองลงไปของหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย คือ ไม่มีเวลาจัดทำ นอกจากนี้ในค่านสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย ปัญหาที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ ผู้ผลิตขาดความชำนาญ ปัญหา รองลงไปของผู้บริหารโรงเรียน คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนปัญหา รองลงไปของหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย คือ งบประมาณไม่เพียงพอ และไม่มีเวลาจัดทำ

ส่วนปัญหาค่านอื่น ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย เสนอแนะ คือ ครูบางคนไม่สนใจอ่านเอกสารหลักสูตร และยังไม่ใช้วิธีสอนแบบเดิมในเรื่องสื่อการเรียนการสอนบางครั้งหาซื้อไม่ได้ตามต้องการ และบุคลากรไม่ค่อยใช้สื่อทั้งหมดให้เต็ม

ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย เสนอแนะ คือ ต้นสังกัดควรจัดทำแล้วส่งไปให้ทางโรงเรียนใช้ และควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนแก่ครู

3.6 **ค่านการเตรียมบุคลากร** ปัญหาที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ ครูจำเป็นต้องสอนกลุ่มประสมการณ์ที่คนไม่ถนัด ปัญหารองลงไปของผู้บริหารโรงเรียน คือ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ ส่วนปัญหารองลงไปของหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย คือ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ และขาดการนิเทศ

ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรเพิ่มคนที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ

3.7 **ค่านการจกัการวางเวลาสอน** ปัญหาที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ จำนวนคาบเวลาที่กำหนดไว้ไม่เพียงพอ ปัญหารองลงไป คือ ไม่มีเวลาสำหรับการสอนซ่อมเสริม

ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรปรับปรุงคาบเวลาเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยในระดับชั้นประณมปีที่ 5 และชั้นประณมปีที่ 6 ให้มากกว่าเดิม หรือแก้ไขหนังสือเรียนให้พอเหมาะกะกับเวลา ควรมีศึกษานิเทศก์ที่มีประสิทธิภาพสูงค่านการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

3.8 **ค่านการจกัสถานที่ที่ไ้สอนและฝึกปฏิบัติในเรื่องห้องเรียน** ปัญหาที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ห้องเรียนอยู่ใกล้สถานที่ที่มีเสียงรบกวนตลอดเวลา ปัญหาที่สำคัญของหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่ คือ ห้องเรียนมีขนาดไม่พอเหมาะกะกับจำนวนนักเรียน ปัญหารองลงไปของผู้บริหารโรงเรียน คือ ห้องเรียนมีขนาดไม่พอเหมาะกะกับจำนวนนักเรียน ส่วนปัญหารองลงไปของหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย คือ ห้องเรียนอยู่ใกล้สถานที่ที่มีเสียงรบกวนตลอดเวลา

ส่วนปัญหาค่านอื่น ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยเสนอแนะ คือ ซากห้องที่จะใช้จกัเป็นห้องภาษาไทย เพราะจำนวนห้องจกัค

ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยเสนอแนะ คือ ในกรณีที่มีเสียงรบกวน ควรให้ใช้เครื่องขยายเสียงในห้องเรียน ควรมีการเปลี่ยนสถานที่จกัการเรียนการสอน และจกับรรยากาศให้เหมาะกะสมบ่าง



3.9 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ เวลาไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาแต่ละระดับชั้น ปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ เวลาไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือ ขนาดของห้องไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม บัญหารองลงไปที่ของครูสอนภาษาไทย คือ สติปัญญาและความสามารถของนักเรียนในห้องแตกต่างกัน

ส่วนปัญหาค้นอื่น ๆ ที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ กิจกรรมบางอย่างครูทำไม่ได้ เช่น การร้องเพลง บางกิจกรรมในคู่มือการสอนปฏิบัติจริงไม่ได้

ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรมีแถบบันทึกเสียงเพลงสำหรับแต่ละบทเรียนให้ครู ควรนำกิจกรรมที่ทดลองใช้แล้วพบว่าปฏิบัติได้จริง เสนอให้โรงเรียนปฏิบัติ ควรมีบทเรียนภาษาไทยน้อยกว่าเดิม

3.10 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ เวลาไม่เพียงพอ บัญหารองลงไปที่ของงบประมาณไม่เพียงพอ

ส่วนปัญหาค้นอื่น ๆ ที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ ครูต้องจัดหาอุปกรณ์ เพื่อเสริมการเรียนการสอนด้วยตนเอง ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง มีกิจกรรมนอกเวลาทำให้ไม่มีเวลาพอในการจัดกิจกรรมเสริม

ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ในแต่ละสัปดาห์ ควรขยายเวลาเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยให้มากกว่าเดิม และลดกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาในตารางเรียนลงอีกจะช่วยให้จัดกิจกรรมเสริมได้มากขึ้น ควรส่งเสริมให้นักเรียนจัดทำหนังสือประกอบบทเรียนและมีภาพประกอบโดยครูสอนภาษาไทยเป็นผู้แนะนำและทำแผนติดตาม

3.11 ด้านเทคนิคและวิธีสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ ขาดอุปกรณ์ บัญหารองลงไปที่ของครูสอนภาษาไทย คือ ขาดวิทยากรเพิ่มพูนความรู้แก่ครู เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ปัญหาที่สำคัญของครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คือ ขาดอุปกรณ์เช่นกัน ส่วนปัญหาของครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

และชั้นประณปีที่ 6 คือ ชาควิทยากรเพิ่มพูนความรู้แก่ครู

ส่วนปัญหาคำอื่น ๆ ที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ มีโครงการ  
เร่งรัดจากต้นสังกัดที่ทำให้ต้องรีบเร่งสอน เพื่อให้ได้ปริมาณจึงเป็นอุปสรรคในการใช้  
เทคนิคและวิธีสอน

ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีการอบรม  
เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน และควรจัดครูที่ชำนาญการสอนภาษาไทย สอนเฉพาะกลุ่มทักษะ  
ภาษาไทย

3.12 คำนการวัดและประเมินผลการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ปัญหาที่  
สำคัญของครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ มีจำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องวัดมากเกินไป  
ปัญหารองลงไป คือ เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินผล  
สูงเกินไป

ส่วนปัญหาคำอื่น ๆ ที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ ข้อทดสอบไม่  
เป็นมาตรฐาน ในการจัดพิมพ์หรือจัดทำประสมปัญหาในการดำเนินการ นักเรียนผ่านจุด  
ประสงค์ แต่อ่านหนังสือไม่ออก เพราะจุดประสงค์บางข้อนักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออก  
สามารถทำกิจกรรมผ่านจุดประสงค์ได้ มีเวลาน้อยจึงประเมินผลไม่ทัน จุดประสงค์แต่ละ  
จุดประสงค์ไม่สัมพันธ์กับบทเรียน ทำให้วัดและประเมินผลได้ยาก

ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ โรงเรียนควรจัดทำ  
ข้อทดสอบหลาย ๆ ชุด เพื่อเลือกใช้ให้เหมาะกับสภาพของนักเรียน ควรมีการจัดทำ  
ข้อทดสอบในการวัดจุดประสงค์ในระดับกลุ่มโรงเรียน และควรจัดทำเป็นเรื่อง ๆ  
นอกจากนี้ควรลดจำนวนจุดประสงค์ลงมา ควรให้นักเรียนที่เรียนอ่อนได้เรียนซ้ำชั้นในช่วง  
ระดับชั้นประณปีที่ 2, 4 และ 6 บ้าง จะช่วยให้นักเรียนดีขึ้น

### อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อควรอภิปรายดังนี้

1. เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร-  
โรงเรียน ส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีวุฒิทางการศึกษาอย่างต่ำ คือ ปริญญาตรี



มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันมาแล้ว 23 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์การสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย รวมทั้งมีส่วนในการเข้าประชุม หรือสัมมนาเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จึงนับว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานมาก และมีพื้นความรู้ด้านหลักสูตรที่พอสมควร สำหรับหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีวุฒิทางการศึกษา คือปริญญาตรี เป็นอย่างต่ำ มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 16-20 ปี ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันมาแล้ว 3-7 ปี และมีคาบเวลาที่จะต้องเข้าสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย รวมทั้งมีส่วนในการเข้าประชุมหรือสัมมนาเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จึงนับว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานมาก และรู้เรื่องเกี่ยวกับกลุ่มทักษะภาษาไทย ที่พอสมควร ส่วนครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษา ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป ส่วนครูสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสบการณ์ในการสอน 6-15 ปี ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่มีส่วนในการเข้าประชุม หรือสัมมนาเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จึงนับว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน และรู้เรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยที่พอสมควร ดังนั้นจึงอนุมานได้ว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย และครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยนี้ เป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานและรู้เรื่องเกี่ยวกับกลุ่มทักษะภาษาไทยค่อนข้างดี

## 2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย

### 2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ในด้านการวางแผนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ครูจัดทำเอกสารเพื่อการใช้หลักสูตรไว้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย คือ กำหนดการสอน และบันทึกการสอน ในการทำแผนการสอนย่อย หรือบันทึกการสอน ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่จัดทำร่วมกันตามระดับชั้น แต่ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดทำในลักษณะแต่ละคนจัดทำ แสดงให้เห็นถึงลักษณะการทำงานของครูในแต่ละระดับชั้นเกี่ยวกับการวางแผน

การสอน ครูในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รวมความคิดกันวางแผนเพื่อการสอน ซึ่งเป็นผลดีแก่นักเรียนในระดับชั้นนี้ เพราะแผนการสอนย่อยหรือบันทึกการสอนที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเพื่อการเรียนการสอน สามารถเป็นแนวทางให้ครูดำเนินการสอนไปสู่จุดหมายได้โดยง่าย ผล คือ นักเรียนในระดับชั้นซึ่งถือว่าเป็นรากฐานของการเรียนในระดับสูงมีพื้นฐานทางภาษาที่ดีและใกล้เคียงกัน รวมทั้งมีโอกาสได้รับพื้นฐานของการเรียนรู้กลุ่มประสบการณ์อื่น และเรียนรู้ในเรื่องภาษาที่ยากขึ้นในระดับชั้นสูงขึ้นไป ส่วนครูในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ซึ่งต่างคนต่างจัดทำบันทึกการสอนนั้นเป็นประโยชน์กับนักเรียน ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพราะในระดับชั้นที่สูงขึ้น นักเรียนจะแสดงความแตกต่างแต่ละบุคคลให้เห็นเด่นมากขึ้น ผู้ใดเรียนอ่อน เรียนเก่ง ครูสามารถจัดกิจกรรมเสริมให้ได้ตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามหากโรงเรียนจะกำหนดให้ครูร่วมกันจัดทำกำหนดการสอน และบันทึกการสอนในระดับชั้นของทุกคนทุกระดับชั้นแล้ว แนวทางการจัดการเรียนการสอนจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน สำหรับนักเรียนในแต่ละห้องเรียนที่แตกต่างกันในแต่ละระดับชั้นนั้น ครูสอนภาษาไทยอาจเพิ่มเติมรายละเอียดที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับนักเรียนต่อท้ายบันทึกการสอนที่ร่วมกันจัดทำในระดับชั้นไว้จะช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการทำบันทึกการสอนได้อีกด้วย

ในด้านการจัดเอกสารเพื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีเอกสารเพื่อการสอน คือ คู่มือการสอนภาษาไทย ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่มีเอกสารเพื่อการสอน คือ พจนานุกรมนักเรียน เอกสารเพื่อการสอนที่ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ต้องการเพิ่ม คือ แบบฝึกหัดเสริมทักษะและหนังสือเสริมประสบการณ์ แสดงว่าครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่มีเอกสารเพื่อการสอนที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ไว้ศึกษาและประกอบการจัดการเรียนการสอน เพราะคู่มือการสอนภาษาไทย จะช่วยอำนวยความสะดวกและให้แนวทางในการสอนแก่ครูไว้พร้อม ส่วนพจนานุกรมนักเรียนก็เป็นเครื่องมือในการศึกษาคำและความหมายของนักเรียนเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนภาษาไทยจะมีประสิทธิภาพได้ ย่อมมีส่วนประกอบอย่างอื่นอีก เช่น เทคนิคและวิธีสอนของครูในการเลือกใช้กิจกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหาและสติปัญญาความสามารถของนักเรียน สำหรับเอกสารที่ครูส่วนใหญ่ต้องการนั้น



ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยในโรงเรียนควรค่าเป็นการจัดซื้อ โดยเงินงบประมาณ หรือยืมเงินมาใช้ในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน เวลาที่เหมาะสมแก่ การผลิตแบบฝึกหัดเสริมทักษะ และหนังสือเสริมประสบการณ์ควรเป็นในช่วงปิดภาคเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนค่าเป็นการไว้เป็น ๆ

ในด้านการคัดเลือกกิจกรรมจากคู่มือการสอนภาษาไทย ผลการวิจัย พบว่า ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้คู่มือการสอนภาษาไทยสำหรับเตรียมการสอน และเลือกสื่อ การสอน ซึ่งตรงตามข้อเสนอแนะจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ผลิตคู่มือการสอน ภาษาไทย เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ครูในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะ ภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2526 : 7) แนะนำเรื่องการใช้คู่มือ การสอนภาษาไทย คือ คู่มือการสอนภาษาไทย เป็นเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการสอนตลอด เวลา เพราะเป็นรายละเอียดที่ขยายจากหลักสูตร เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปปฏิบัติได้ และเป็นรายละเอียดของการสอนภาษาไทย ซึ่งกำหนดความถี่ความยาวของ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลของบทเรียน แต่ละบท ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางการเลือกกิจกรรม คือ เลือกกิจกรรมที่คิดว่า เหมาะสมกับนักเรียน และสอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละบทเรียน นับว่าครูสอนภาษาไทย เลือกกิจกรรมโดยพิจารณาถึงประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ถ้าครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่เลือกโดยคำนึงถึงกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละบทเรียนเป็นอันดับแรก และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนแล้ว จะช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อการ- เรียนรู้ของนักเรียนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยมาก ยิ่งขึ้น เนื่องจากจุดประสงค์แต่ละบทเรียน คือ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเกิดจาก การแปลความหมายของจุดประสงค์ทั่วไป จากนามธรรมเป็นรูปธรรม สุมิตร ฐานานุกร (2523 : 68) สรุปไว้ว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบ ที่สำคัญ 3 ประการ คือ การกำหนดพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ การกำหนดเงื่อนไขหรือ สถานการณ์ ซึ่งผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา และการกำหนดขอบเขตหรือมาตรการ ที่จะใช้วัดความสำเร็จของพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมา เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ครู สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละ บทเรียน แต่กลับใช้คู่มือการสอนสำหรับเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับบทเรียน แสดงว่า

ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สนใจใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เท่ากับว่าครูสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการเตรียมการสอนโดยใช้คู่มือการสอนภาษาไทยเช่นกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ กุลวดี เรืองเดช (2518 : 60) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูด้านการเตรียมการสอนและด้านการใช้อุปกรณ์การสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาของจังหวัดราชบุรี คือ ครูที่มีพฤติกรรมการสอนในด้านการเตรียมมากก็ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนมากที่สุด สำหรับกิจกรรมการสอนในคู่มือการสอนภาษาไทยที่ครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่นำไปปฏิบัติจริงได้ยาก คือ กิจกรรมการสอนอ่านออกเสียง และการสอนคำใหม่หรือคำที่ควรศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรสำรวจส่วนที่เป็นปัญหาสำหรับครูและดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ด้วยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ จัดอบรม ให้มีการสาธิตการสอน ฯลฯ เพื่อคลี่คลายปัญหา อาจใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนได้ เช่น ใช้เทปบันทึกเสียง การอ่านทำนองเสนาะ และการร้องเพลงประกอบบทเรียน ใสภาพทัศน (วีดีโอเทป) เพื่อการสอนคำใหม่หรือคำที่ควรศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นปัญหา ผู้บริหารโรงเรียนอาจจัดประชุมปฏิบัติการในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนผลัดสัปดาห์การเรียนการสอน เพื่อแก้ไข้ปัญหา หรือส่งเสริมครูสอนภาษาไทยให้รู้จักดัดแปลงกิจกรรมในคู่มือการสอนภาษาไทยให้เหมาะสมกับสติปัญญาความสามารถของนักเรียน

## 2.2 การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร

ในด้านการเตรียมวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการใช้หลักสูตร โดยมีจุดประสงค์ให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ มีเหตุผลรอบคอบ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เท่า ๆ กัน ให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ส่วนใหญ่ยึดแนวทางดำเนินการใช้หลักสูตรของกลุ่มโรงเรียนเท่า ๆ กัน จุดหมาย หลักการของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และเป้าหมายของการดำเนินการใช้หลักสูตร คือ พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

นับว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการใช้หลักสูตร โดยยึดหลักสูตรประถมศึกษา และแนวทางดำเนินการใช้หลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยกลุ่มโรงเรียนมีส่วนช่วยให้แต่ละโรงเรียนดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติซึ่งปรับปรุงทุกปี โดยครูทุกคนมีส่วนในการกำหนด



แนวปฏิบัติ จุดประสงค์และเป้าหมาย แนวปฏิบัติเพื่อการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ของโรงเรียน ส่วนใหญ่ คือ การอ่านคล่อง เขียนคล่อง ซึ่งถือว่าเป็นทักษะสำคัญ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 14) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ว่า กิจกรรมทุกชนิดของการเรียน และผลสัมฤทธิ์ของการเรียน ต้องอาศัยการอ่านทั้งสิ้น วิลเลียม เอส เกรย์ (William S. Gray 1949 : 403) ให้ความสำคัญถึงความสัมพันธ์ของทักษะอ่านและเขียนไว้ว่า การเขียนสะกดคำและการอ่านนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด คนที่มีความสามารถในการอ่านสูง จะมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำสูงด้วย และจากเอกสารแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 59) กล่าวถึง จุดประสงค์ทั่วไปของการสอนภาษาไทยในส่วนที่เกี่ยวกับทักษะทั้ง 4 คือ ให้มีพัฒนาการทางภาษา และมีทักษะในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน สำหรับแนวการสอนภาษาไทยนั้น ให้ครูมุ่งสอนทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นกระบวนการธรรมชาติในการสอนภาษา ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จึงควรสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนฝึกทักษะการฟัง และพูดให้แก่เด็กเรียนควบคู่ไปกับการฝึกทักษะอ่านและเขียนด้วย จึงจะสนองจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยในการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยในโรงเรียนส่วนใหญ่มีบทบาทในการนิเทศการสอนภาษาไทย นับเป็นการใช้บุคลากรได้ตรงตามความสามารถ นอกจากนี้โรงเรียนส่วนใหญ่จะติดตามและประเมินผลโครงการปฏิบัติงานในระยะปลายภาคเรียน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการสอนของครู ผู้บริหารโรงเรียนติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนด้วยวิธีสังเกตการสอนของครู และตรวจสมุดงานของนักเรียน จึงช่วยให้ครูกระตือรือร้นในการสอน และพยายามแก้ไขข้อบกพร่องในการสอนของตนอยู่เสมอ โรงเรียนส่วนใหญ่มีเอกสารหลักสูตรที่สำคัญในการวางแผนใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย คือ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และคู่มือการสอนภาษาไทย มีการวางแผนมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน และจัดการสอนซ่อมเสริม จึงนับว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนไว้เพื่อการใช้หลักสูตร โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินการตามแผน การบริหารงานในลักษณะนี้ย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจอันดี และมีความเต็มใจในการปฏิบัติของบุคลากร ผลที่ตามมาก็คือ การใช้หลักสูตรมีแนวโน้มที่จะ-





## บรรลุดุคประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ในด้านการจัดให้มีเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนจากการซื้อด้วยเงินงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ สำหรับเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่มีในโรงเรียน ส่วนใหญ่นำมาเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยได้ทั้งสิ้น แต่ยังไม่เพียงพอ ที่ต้องการเพิ่ม คือ หนังสือเสริมประสบการณ์ และศัพทานุกรม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำเอกสารและสื่อการเรียนการสอน โดยมีการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ ให้ครูผลิตเองในโรงเรียน และร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียน เอกสารที่โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ครูในโรงเรียนจัดทำ คือ กำหนดการสอน และบันทึกการสอน การจัดระบบการใช้สื่อในโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีจัดเป็นศูนย์สื่อ มีผู้รับผิดชอบดูแลและใช้วิธีแบ่งความรับผิดชอบไปแต่ละระดับชั้น จึงทำให้สะดวกแก่การนำไปใช้ นับว่าโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนไว้ เพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยอยู่แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยดำเนินการผลิตเอกสารและสื่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีร่วมมือกับครูสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น หรือกรรมการปฏิบัติการกลุ่มทักษะภาษาไทยในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน โดยอำนวยความสะดวกในเรื่องงบประมาณ และวัสดุต่าง ๆ ที่จำเป็น หากมีเอกสารและสื่อการเรียนบางประเภทจัดซื้อแล้วประหยัดเวลา และงบประมาณลงไปมาก ผู้บริหารโรงเรียนควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณไว้สำหรับปีการศึกษาต่อไป ส่วนการจัดเก็บบำรุงรักษา และซ่อมแซมสื่อ โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีจัดเป็นศูนย์สื่อ และวิธีให้ครูแต่ละระดับชั้นรับผิดชอบ จึงนับว่าโรงเรียนจัดการเรื่องสื่อการเรียน โดยการกระจายความรับผิดชอบ และจัดการอย่างมีระบบ

ในด้านการเตรียมบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ให้บุคลากรมาปฏิบัติงานก่อนเปิดภาคเรียนหนึ่งสัปดาห์ นับว่าผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญในการเตรียมบุคลากรให้พร้อมที่จะทำงานเมื่อเปิดภาคเรียน สำหรับการเพิ่มพูนประสิทธิภาพการสอนภาษาไทยแก่ครู โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาในช่วงปิดภาคเรียน ให้ครูเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการในโรงเรียนตามความต้องการของครู ซึ่งผู้บริหารใช้วิธีให้ครูแจ้งความประสงค์ และสอบถามด้วยวาจา จึงแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีระบบการบริหาร



ที่ใกล้ชิดและพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงาน บุคลากรมีการเตรียมพร้อมสำหรับการสอน ดังที่  
 วิชัย ราชบุรีศิริ (2521 : 31) กล่าวไว้ว่า ครูควรเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการสอน  
 ตามแนวหลักสูตร โดยต้องใส่ใจศึกษาแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่น เนื้อหาวิชา  
 ที่เกี่ยวกับเรื่องที่สอน วิทยาการใหม่ ๆ ข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ ฯลฯ ทำให้ครูเป็นคนทันสมัย  
 และมั่นใจขณะทำการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินงานด้านวิชาการเกี่ยวกับการสอน  
 ภาษาไทยในรูปคณะกรรมการ ซึ่งช่วยเสริมและอำนวยความสะดวกในการใช้หลักสูตรให้  
 เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมแก่ที่หลักสูตรกำหนด การดำเนินการเป็นคณะกรรมการบริหารงาน  
 คีย่อมทำให้บุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมมือร่วมใจกันเพื่อแก้ไขปัญหา  
 ต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้ดีกว่าการแก้ปัญหาด้วยความคิดของบุคคลเดียว โรงเรียนส่วนใหญ่  
 ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ภาษาไทยในโรงเรียน แต่ใช้วิธีให้ครูไปปฏิบัติงานโรงเรียนใน  
 กลุ่มเดียวกันหรือต่างกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นการเสียเวลามาก เพราะต้องรวมเวลา  
 การเดินทางเข้าไปด้วย ผู้ที่ประโยชน์ คือ ผู้ที่สนใจ ชักถาม และรู้จักสังเกตเท่านั้น  
 การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรือดำเนินการในการประชุมปฏิบัติงาน เป็นการประหยัด  
 เวลากว่า และได้รับรู้สิ่งที่ต้องการใกล้เคียงหรือตรงกับที่วิทยากรบรรยายไ้มากกว่า  
 การปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรพิจารณาและจัดให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยาย  
 ในโรงเรียน หรือหากไม่พร้อมก็ควรใช้บุคลากรที่มีความสามารถในโรงเรียนให้เป็น  
 ประโยชน์ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ครูในโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่  
 เสริมแรงครูให้กระทำหรือร่นในการสอนด้วยวิธี อำนวยความสะดวกในเรื่องงบประมาณ  
 จักซื้อหรือจัดทำสื่อที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนเท่า ๆ กับ ขยก่องขมเขยผู้มีความสามารถ  
 ให้ครูทราบจุดหมายหรือแผนงานและแนวปฏิบัติของโรงเรียน และชักชวนให้พร้อมใจกัน  
 ปฏิบัติงานโดยเต็มกำลัง ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญแก่บุคลากร เมื่อได้รับการยอมรับและ  
 ความไว้วางใจบุคลากรย่อมยินดีและเต็มใจทำงานเต็มกำลังและความสามารถ ประโยชน์  
 ที่ตามมาก็คือ การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียน ส่วนใหญ่จะคล่องตัว  
 และมีการพัฒนาอยู่เสมอ

ในด้านการจัดทำตารางเวลาสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำ  
 ตารางเวลาสอนทุกปี และมีตารางเวลาไว้สำหรับการสอนซ่อมเสริมเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับ  
 การเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่งช่วยให้ครูมีโอกาสสอนซ่อมเสริมมากขึ้น ในการปฏิบัติจริง

ของครูสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยมากกว่าที่กำหนดในตารางสอน นับว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีการสอนซ่อมเสริม ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญที่จะเพิ่มพูนทักษะ หรือแก้ไขส่วนที่บกพร่องของนักเรียน ให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ตามจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยได้ตามที่กระทรวง-ศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการสอนซ่อมเสริมไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2520 : 66) โดยกล่าวไว้ในการ-ประเมินผลการเรียนว่า เมื่อพบนักเรียนคนใดมีข้อบกพร่องในจุดประสงค์ข้อใด เรื่องใด ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนที่จะต้องจัดสอนซ่อมเสริมให้

ในด้านการจัดสถานที่ที่ใสสอนและฝึกปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มีการตกแต่งห้องเรียนเพื่อเสริมทักษะภาษาไทย และสนับสนุนให้ใช้ห้องสมุดเป็นห้องเสริม การเรียนการสอนภาษาไทยของโรงเรียน นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการฝึกทักษะการอ่าน การเขียน ของนักเรียนอย่างยิ่ง เนื่องจากในการเรียนภาษาไทยนักเรียนต้องฝึกอ่าน ค้นคว้าและนำมารายงาน นอกจากนี้หากต้องการความรู้เพิ่มเติม นักเรียนก็จะเข้าไปหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมใ้ฝึกด้วย ห้องสมุดจึงมีความสำคัญต่อการ เรียนการสอนภาษาไทย เป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการได้อย่างเหมาะสมในการสนับสนุนให้ใช้ห้องสมุด เป็นห้องเสริมทักษะภาษาไทย นอกเหนือจากการตกแต่งห้องเรียนเพื่อเสริมทักษะภาษาไทย

### 2.3 การจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูสอน ภาษาไทย ส่วนใหญ่เตรียมการสอนทุกครั้งที่จะสอน และต้องการความรู้เพิ่มในเรื่อง เทคนิคและวิธีสอน และการร้องเพลงเพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน จึงเชื่อได้ว่า การสอนโดยมีการเตรียมตัวล่วงหน้า ย่อมมีข้อดีผลลายน้อยกว่าไม่มีการเตรียมการมาก่อน แต่อย่างไรก็ตาม ความต้องการหาความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน และการร้องเพลง เพิ่มเติม แสดงให้เห็นว่าครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ยังไม่พอใจเทคนิคและวิธีการสอนที่ตน ใช้อยู่ หรือพอใจแต่ต้องการเทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้เพื่อการจัดการ เรียนการสอน ของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียน หรือหน่วยงานต้นสังกัดควรมหา การสำรวจความต้องการและจัดอบรมหรือประชุมปฏิบัติการให้กับครู จะเป็นวิธีการเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยวิธีการหนึ่งที่ได้ผลดี ครูสอนภาษาไทย



ส่วนใหญ่ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน ก่อนดำเนินการสอนตามหลักสูตรกลุ่ม-  
ทักษะภาษาไทยเป็นบางครั้ง การเรียนโดยรู้จุดหมายเปรียบเสมือนการเดินทางอย่างรัฐ  
ทิศทาง จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลมากกว่า ครูสอนภาษาไทยจึงควรชี้แจงจุดประสงค์  
การเรียนรู้แก่นักเรียนก่อนดำเนินการสอนทุกครั้ง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ  
(2521 : 3-4) กล่าวถึง การสอนที่ถือว่า ในการสอนแต่ละครั้ง เด็กควรทราบ  
จุดมุ่งหมายของการสอนอย่างกระจ่างแจ้ง เพื่อการเรียนการสอนไปสู่ทิศทาง  
เดียวกัน ในการปฏิบัติจริงควรวางเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยเพียงพอ  
สำหรับการสอน เนื่องจากครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีเลือกกิจกรรมบางกิจกรรมที่  
สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาในแต่ละบทเรียนมาใช้ ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ตรงตาม  
ข้อแนะนำการใช้คู่มือการสอนภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 :  
11) ที่กล่าวถึง การเลือกใช้กิจกรรมไว้ว่า ในคู่มือได้เสนอแนะกิจกรรมไว้มาก เพื่อ  
ให้ครูเลือกใช้ตามความเหมาะสมกับท้องถิ่น เวลา และความสามารถของนักเรียน และ  
ครูอาจเลือกใช้กิจกรรมจากบทอื่นหรือครูคิดขึ้นเองได้ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่  
กำหนดให้ฝึกแต่ละบท ไม่จำเป็นต้องใช้ทุกกิจกรรมที่เสนอแนะไว้ ครูอาจปรับปรุงวิธีการ  
หรือขอความใ้ยากง่ายตามที่ครูเห็นสมควร ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน  
ของครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่จึงควรจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ทั่วไปของ  
หลักสูตร

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย ผลการ  
วิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย โดย  
สนับสนุนให้นักเรียนเข้าประกวดหรือแข่งขันเกี่ยวกับทักษะภาษาไทยทั้งในและนอกโรงเรียน  
ให้มีการจัดมุมภาษาไทยในห้องเรียน ซึ่งเป็นที่รวมบัตรคำและภาพ นักเรียนจึงมีโอกาส  
ทบทวนความรู้เกี่ยวกับคำและภาพที่ตนได้เรียนมาแล้วด้วยตนเองที่มุมภาษาไทยในห้องเรียน  
เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างเพื่อประโยชน์ในการอ่าน ในการสอนซ่อมเสริม  
ครูสอนภาษาไทยสอนซ่อมเสริม โดยวิธีสำรวจจุดบกพร่องของเด็กแล้วแก้ที่จุดนั้น เป็นวิธีการ  
ที่ตรงตามหลักการสอนซ่อมเสริม ซึ่งกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 45)  
กล่าวถึง คือ การสอนซ่อมเสริมต้องเป็นการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนชดเชยข้อเสียหรือ  
ข้อบกพร่องของนักเรียน ตลอดจนการเรียนที่ไม่ถูกวิธีให้หมดไป เพื่อซ่อมเสริมให้ดีขึ้น

โรงเรียนส่วนใหญ่สนับสนุนให้นักเรียนเข้าห้องสมุดตามความสมัครใจ และด้วยการให้งาน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา นักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่จึงมี โอกาสใช้ทักษะภาษาไทยที่เรียนในห้องเรียนเพื่อแสวงหาความรู้และความบันเทิง มีผลต่อ การพัฒนาทางภาษา ผู้บริหาร โรงเรียนควรค่าเป็นการส่งเสริมให้ห้องสมุดจัดหาหนังสือ ที่เป็นประโยชน์เข้าห้องสมุดให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ด้วยวิธีการขอบริจาค จักซื้อ หรือ วิธีการอื่นตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้ครูจัดมุมภาษาไทยไว้เพื่อการสอนซ่อมเสริม ไปด้วย เช่น การจัดแบบเรียนสำเร็จรูป เกมเสริมทักษะภาษา หนังสือเสริมประสบการณ์ และหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของ นักเรียนในห้องเรียน การเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

ในด้านเทคนิคและวิธีสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ ใ้เทคนิคและวิธีสอนจากการศึกษาคู่มือการสอนภาษาไทย และเอกสารอื่น มีการเลือก วิธีสอนโดยใช้เกณฑ์ตรงตามจุดประสงค์ เป็นอันหนึ่ง ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เลือกใช้ เทคนิคและวิธีสอน การถามตอบ ทุกครั้ง ทุกบทเรียน เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ครูสอน ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เลือกใช้การถามตอบ ทุกบทเรียน ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เลือกใช้การแบ่งกลุ่มทำงาน ทุกบทเรียน หากทุกครั้งที่ ทุกบทเรียน ครูสอนภาษาไทยใช้เทคนิคและวิธีสอนอื่น ๆ อีก หรือการถามตอบ ในทุกครั้งทุกบทเรียนนั้น เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนแล้ว การถามตอบก็คือการใช้ทักษะการพูด และการฟัง เพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ถ้าครูใช้การถามตอบ ทั้งคาบการเรียน หรือในการถามตอบครูเป็นผู้ถามและตอบเอง เนื่องจากเด็กตอบไม่ได้ หรือตอบไม่ทัน ก็จะไม่แตกต่างจากการใช้การบรรยาย ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวความคาดหวัง ของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 แนวคิดในการสอนภาษาไทยตาม หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กระทรวงศึกษาธิการ (2526 : 11) กล่าวถึง การสอนภาษาไทยไว้ว่า ภาษาที่เกิดจากเสียง (ภาษาพูด) คือ ฟังกับพูด เป็นพื้นฐานของ ภาษาที่เกิดจากตัวหนังสือ (ภาษาเขียน) คือ อ่านกับเขียน หมายความว่า ถ้าผู้เรียนฟัง เข้าใจ หมายความว่า ออกเสียงคำได้ถูกต้องชัดเจน (พูด) ก็ไม่เป็นปัญหาต่อการอ่านและ การเขียน การสอนฟังและพูดจึงจำเป็นต้องสอนและฝึกฝนควบคู่ไปกับการอ่านและการเขียน



ดังนั้นเทคนิคและวิธีสอนอื่น ๆ จึงควรได้รับการพิจารณาไปใช้สลับกันไป กรมวิชาการ  
 กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 9) กล่าวว่า การเรียนการสอนมีหลายวิธี ครูควร  
 เลือกวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมว่าเรื่องใด ทอนใด ควรใช้วิธีใด วิธีการต่าง ๆ  
 นำมาใช้ให้มีหลายวิธี มีรายละเอียดอยู่ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งได้  
 รวบรวมไว้แล้วในบทที่ 2 ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เลือกใช้การแบ่งกลุ่มทำงาน  
 ทุกบทเรียน ทำให้นักเรียนมีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์  
 ในกลุ่ม มีโอกาสฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และฝึกการยอมรับฟังความคิดเป็นของ  
 ผู้อื่น ฯลฯ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน จากการสำรวจสภาพการเรียน  
 การสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2522 ของกรมวิชาการ  
 กระทรวงศึกษาธิการ ตามโครงการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร 2521  
 (2522 : อักษรย่อ) พบว่า ครูให้นักเรียนมีกิจกรรมควบคู่ไปกับการสอนของครู แต่  
 ส่วนใหญ่ยังเน้นหนักในลักษณะการทำงานเป็นรายบุคคล ส่วนกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม  
 ครูยังนำไปใช้น้อยมาก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูในระดับชั้นอื่น ๆ  
 ใช้เทคนิคและวิธีสอน การแบ่งกลุ่มทำงานเพื่อฝึกให้นักเรียนมีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม  
 มากขึ้น และสนับสนุนให้ครูปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเทคนิคและวิธีสอนตามความเหมาะสม  
 และตามโอกาส จากการวิจัยของ วิไล โบริ์ เสรีวงศ์ (2522 : 109-110) เกี่ยวกับ  
 ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 6  
 พบว่า ครูส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านวิธีสอน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจขั้นตอน  
 ของวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่เอื้อต่อหลักสูตรใหม่ โดยเฉพาะวิธีสอนอภิปราย ค้นคว้ารายงาน  
 การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การสนทนาเล่าเรื่อง และเนื่องจากครูมีประสบการณ์ทาง  
 ด้านการสอนน้อย จึงทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับชั้นเรียน ผู้เรียน และ  
 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดได้ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรมีการสำรวจความต้องการ  
 และสังเกตการสอนของครูในโรงเรียน เพื่อจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อการสอนภาษาไทย  
 ของครูต่อไป ในการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน ครูสอนภาษาไทย  
 ส่วนใหญ่เลือกใช้ การแบ่งกลุ่มทำงาน รองลงมา คือ การถามตอบ ในการฝึกทักษะการฟัง  
 พูด อ่าน และเขียนนั้น ครูสอนภาษาไทยไม่ควรยึดเทคนิคและวิธีสอนเดิมทุกครั้ง ทุก  
 บทเรียน ควรปรับเปลี่ยนและนำเทคนิควิธีสอนอื่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ค่าย เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การโต้วาที การร้องเพลง เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ  
 การพิจารณาเลือกใช้ของครูเป็นสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นระดับชั้น ครูสอนภาษาไทยใน  
 แต่ละระดับชั้น ส่วนใหญ่ฝึกทักษะการฟัง ค่ายเทคนิคและวิธีสอน คือ การบรรยาย มาก  
 ที่สุด รองลงมา ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้การเล่านิทาน ในระดับ  
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้การถามตอบ และการร้องเพลง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้การ  
 โต้วาที ในการฝึกทักษะการฟังนั้น หากครูในแต่ละระดับชั้นเลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนที่  
 รองลงมา แทนการบรรยายแล้ว นักเรียนจะมีบทบาทในกิจกรรมมากกว่า โดยเฉพาะ  
 นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่จำเป็นต้องเน้นการสอนและฝึกการฟัง  
 การพูด เพื่อเป็นพื้นฐานการเขียนและการอ่าน ตามแนวคิดในการสอนภาษาไทย ตาม  
 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 นั้น ครูควรใช้เทคนิคและวิธีสอนเพื่อฝึกทักษะ  
 การฟังและการพูดที่เป็นประโยชน์ต่อการอ่าน และการเขียนให้มากที่สุด เช่น การเล่า  
 นิทาน การร้องเพลง การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข  
 (2525 : บทคัดย่อ) ศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและ  
 ความคงทนในการจำวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การเล่านิทาน  
 และแสดงท่าทางประกอบ มีผลทำให้คะแนนความสามารถในการฟังของนักเรียนสูงกว่า  
 การเล่านิทานเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการเล่านิทาน และแสดงท่าทางประกอบ จึงควร  
 นำมาใช้เพื่อฝึกทักษะการฟังเป็นอย่างยิ่ง ในการฝึกทักษะการพูด ครูสอนภาษาไทยชั้น  
 ประถมปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้เทคนิคและวิธีสอน คือ การถามตอบ ส่วนครูสอน  
 ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้การอภิปราย การเล่านิทาน และการโต้วาที หากครูสอน  
 ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้การอภิปราย และการเล่านิทาน  
 ในการฝึกทักษะการพูด แล้วจะเป็นการปูพื้นฐานให้กับนักเรียนไว้ก่อน ช่วยให้การฝึกทักษะ  
 การพูดในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการฝึกทักษะการอ่านและเขียน ครูสอน  
 ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้การค้นคว้า และการแบ่งกลุ่มทำงาน ครูสอน  
 ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้การค้นคว้า ส่วนครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6  
 ใช้การเล่นเกม และการแบ่งกลุ่มทำงาน หากในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการค้นคว้า  
 ฝึกทักษะการอ่านและเขียนด้วย จะทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยในแต่ละระดับชั้น  
 สอดคล้องกันยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521



ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เมื่อประสบปัญหาที่มีผู้ช่วยเหลือได้ คือ เพื่อนครูในระดับชั้นเดียวกัน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย การที่บุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่ร่วมมือกันแก้ปัญหาดำเนินการเรียนการสอน ย่อมเป็นผลดีต่อการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนด้วยการร่วมช่วยแนะนำเพื่อการแก้ปัญหาค้วย

ในด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ทดสอบความพร้อมของนักเรียนในสัปดาห์แรกเมื่อเปิดภาคเรียน มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นของนักเรียนด้วยการสังเกต และใช้ข้อทดสอบการวัดผลและประเมินผลก่อนทำการสอน ทำให้ครูทราบพื้นฐานความรู้และทักษะเบื้องต้นของนักเรียนเพื่อนำไปประกอบการวางแผนจัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับนักเรียนได้ ในการประเมินผลการเรียน ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ประเมินผลการเรียนของนักเรียนในด้านการเข้าใจซึ่งมีความสำคัญ แต่ครูควรประเมินผลการเรียนในด้านอื่น ๆ อีก ด้วยการฝึกจุดประสงค์ในแต่ละบทเรียนเป็นหลัก จะช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ขณะสอนหรือไม่ มีผู้ใดยังไม่บรรลุจุดประสงค์ข้อใด และบทหรือเรื่องใด หากพบข้อบกพร่องก็จะได้จัดการสอนซ่อมเสริมได้ทันที การประเมินผลตามจุดประสงค์แต่ละบทเรียนนั้น เป็นการประเมินผลระหว่างเรียน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้ครูได้ปรับปรุงวิธีการสอนของตนได้ทันทีต่อเหตุการณ์ ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ร่วมสร้างเกณฑ์สำหรับวัดผลจุดประสงค์แต่ละข้อแต่ละบทเรียนด้วยวิธีร่วมมือกันในระดับชั้น และระดับกลุ่มโรงเรียน มีการทดสอบย่อยเมื่อจบการสนแต่ละบทเรียนแล้ว ข้อทดสอบย่อยไ้มาด้วยการร่วมมือกันในระหว่างครูที่สอนกลุ่มทักษะภาษาไทย การกำหนดเกณฑ์วัดและจัดทำข้อทดสอบย่อยโดยผู้สอนร่วมมือกันจะเป็นในระดับชั้น ระดับกลุ่มโรงเรียน หรือระหว่างครูที่สอนกลุ่มทักษะภาษาไทยก็ตาม ย่อมทำให้ได้ข้อทดสอบที่วัดได้ตรงจุดประสงค์ไ้มากกว่า การจัดทำโดยบุคคลเดียว ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรสนับสนุนด้วยการอำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดทำข้อทดสอบตามความต้องการของครู

3. เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาในการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

ในด้านการวางแผนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ เอกสาร

หลักสูตรไม่เพียงพอ หนังสือค้นคว้ามิน้อย ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรให้มีการจัดเอกสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของครู และควรให้ฝ่ายวิชาการ ร่วมกับหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยเป็นผู้จัดทำแผนการสอนย่อย แล้วนำมาให้ผู้สอนปฏิบัติ เมื่อมีแผนการสอนย่อยแล้ว ครูไม่ควรท่องจำบันทึกการสอนอีก ในเรื่องเอกสารหลักสูตร และหนังสือค้นคว้านั้น ผู้บริหาร โรงเรียนควรพิจารณาจัดหาเอกสารและหนังสือค้นคว้าให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณ ขอบริจาคจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดพิมพ์และโรเนียวแจกในส่วนที่สำคัญ หรือแลกเปลี่ยนเอกสารกันอ่านในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น การมีเอกสารหลักสูตร และหนังสือค้นคว้าพอแก่ความต้องการของครู จะช่วยให้ครูจัดการวางแผน การสอนได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยมากยิ่งขึ้น ส่วน เรื่องการจัดทำแผนการสอนย่อยนั้น ครูสอนภาษาไทยควรมีส่วนในการจัดทำด้วย เพราะ การทำแผนการสอนย่อยหรือบันทึกการสอน คือ การเตรียมการสอนของครู ผู้บริหาร โรงเรียนควรชี้แจงและดำเนินการให้ร่วมกันจัดทำในระดับชั้น หรือในระหว่างครูสอน ภาษาไทยด้วยกัน เพื่อเป็นการร่วมกันเตรียมการสอน เมื่อครูแต่ละคนนำไปใช้ อาจใช้ วิธีบันทึกย่อท้ายเพิ่มเติม เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่ครูสอนในแต่ละห้อง เรียนได้

ในด้านการจัดทำและการใช้เอกสารเพื่อการสอน และสื่อการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ปัญหาที่สำคัญ คือ ไม่มีเวลาจัดทำ และผู้ผลิตขาดความชำนาญ ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรหาผู้ชำนาญการช่วยจัดทำเอกสาร สนับสนุนการสอนให้กับโรงเรียน หรือควรมีการหมุนเวียนครูให้จัดทำเอกสารเพื่อการสอน ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะของครู โดยเชิญผู้มีความชำนาญ มาช่วยในการจัดทำด้วยวิธีให้ความรู้ในเรื่องที่ครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ยังขาดความชำนาญ จากนั้นครูสอนภาษาไทยควรจัดทำเอกสารเพื่อการสอนและสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง โดยใช้ระยะเวลาในระหว่างปีภาคเรียน เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องไม่มีเวลาจัดทำด้วย การที่ครูสอนภาษาไทยควร เป็นผู้จัดทำเอกสารเพื่อการสอนและสื่อการเรียนการสอนนั้น จะทำให้ได้เอกสารที่ตรงตามความต้องการมากที่สุด ผู้บริหาร โรงเรียนควรสนับสนุนให้ ครูสอนภาษาไทยจัดทำเป็นระดับชั้นเพื่อใช้ร่วมกัน หากจะร่วมจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน



ที่ย่อมปฏิบัติได้ หรือโรงเรียนใดที่ยังไม่พร้อมที่จะจัดทำ เนื่องจากไม่มีเวลาและขาด  
 ผู้ชำนาญการ อาจพิมพ์หรือแลกเปลี่ยนเอกสาร เพื่อการสอนและสื่อการเรียนการสอนกลุ่ม  
 ทักษะภาษาไทยเพื่อนำไปใช้ในโรงเรียนของตนได้ และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยน่าจะ  
 เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการประสานงานและร่วมจัดทำด้วย

ด้านการคัดเลือกกิจกรรมจากคู่มือการสอนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า  
 ปัญหาที่สำคัญ คือ กิจกรรมในคู่มือการสอนภาษาไทยมีมากเกินไป นักเรียนมีจำนวนมาก  
 ไม่สามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ และอุปกรณ์ที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมมีไม่พร้อม ข้อ-  
 เสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรเพิ่มความเวลาสำหรับการสอนกลุ่มทักษะ  
 ภาษาไทย และควรมีการอบรมเกี่ยวกับภาษาไทยเพื่อให้ผู้สอนมีความชำนาญ ผู้วิจัยเห็นด้วย  
 กับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยแก่ครูในโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน  
 ควรสำรวจความต้องการของครูทุกปีการศึกษา และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ หรือจัด  
 ประชุมปฏิบัติการให้กับครูในโรงเรียน หากไม่สะดวกที่จะจัดทำในโรงเรียน ก็ควรร่วมมือ  
 กันในระหว่างกลุ่มโรงเรียน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 3) กล่าวถึง  
 การแก้ปัญหาเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยได้ผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตรต้องแก้ที่  
 สาเหตุ ในส่วนที่เกี่ยวกับครู ต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียน  
 การสอน ให้ครูมีความรู้ภาษาไทยในวิธีการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ และหลักเกณฑ์ของภาษาไทย  
 ให้มีประสบการณ์ที่ดีและถูกต้องในการสอนภาษาไทย ในด้านอื่น ๆ ต้องช่วยสนับสนุนในด้าน  
 สื่อการเรียน การติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน และการแก้ปัญหาให้นักเรียนในห้องที่ไม่พูด  
 ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ถ้าครูสอนภาษาไทยทุกคน ทุกระดับชั้นมีความรู้ ความสามารถ  
 ในด้านต่าง ๆ ประกอบกับได้รับการสนับสนุนทั้งกล่าว จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทย  
 ได้ผลตามที่หลักสูตรต้องการ เป็นการแก้ไขปัญหาการสอนภาษาไทยระยะสั้น ซึ่งจะเห็นผล  
 เร็ว สำหรับเรื่องกิจกรรมในคู่มือการสอนมีมากเกินไป และครูสอนภาษาไทยเสนอแนะ  
 ให้เพิ่มความเวลาสำหรับการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยนั้น การเพิ่มความเวลาจะมีผลกระทบ  
 ต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่น หากครูสอนภาษาไทยเลือกนำกิจกรรม  
 ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในแต่ละบทเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน และนักเรียนบรรลุ  
 จุดประสงค์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องใช้กิจกรรมอื่นที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เดียวกันอีก เพราะ  
 ผลย่อมเท่ากัน คือ นักเรียนผ่านจุดประสงค์เจมนั้นเอง หรือหากจัดกิจกรรมไปไคร่ระยะหนึ่ง



และครูพบว่า นักเรียนบรรลุจุดประสงค์แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องดำเนินการไปจนเสร็จสิ้น จะช่วยประหยัดเวลาไ้มาก ค่ายเวลาที่กำหนดไว้ย่อมเพียงพอ ส่วนเรื่องนักเรียนมีจำนวนมาก ไม่สามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ ครูสอนภาษาไทยควรคัดแปลงวิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะกับจำนวนของนักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย ควรมีส่วนในการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา การใช้ภาพทัศน์ (วีดีโอเทป) เป็นต้น จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องเวลาน้อย กับจำนวนนักเรียนมาก ได้บ้างไม่มากก็น้อย

ด้านการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ในเรื่อง การกำหนดนโยบายและดำเนินการตามนโยบาย ปัญหาที่สำคัญ คือ โรงเรียนมีแผนงานโครงการของกลุ่มโรงเรียน ของโรงเรียน และของสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่จะต้องปฏิบัติตามมาก และบุคลากรไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาสำคัญในการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร คือ งบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยเสนอแนะ คือ ในการวางแผนควรคำนึงถึงความสามารถ และเวลาของผู้ปฏิบัติตาม ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและปัญหาเฉพาะของโรงเรียน ควรชี้แจงให้ครูสอนภาษาไทยทุกคน เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตรทุกชั้นตอน เพื่อครูจะได้เต็มใจและร่วมมือปฏิบัติงานตามแผน ผู้บริหารโรงเรียนควรเตรียมรวบรวมข้อมูล ให้ความรู้บุคลากร และจัดกลุ่มทำงาน พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษาใกล้ชิด เพื่อช่วยให้ข้อเสนอแนะแก้ปัญหา การมีโครงการ และแผนงานซ้ำซ้อนเป็นปัญหาที่ควรพิจารณาแก้ไขเป็นอันดับแรก เนื่องจากมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยเฉพาะครูจะต้องรับภาระเพิ่มจากภารกิจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งครูจะต้องปฏิบัติหลายประการ อยู่แล้ว เช่น การเตรียมการสอน การจัดหาสื่อการเรียนการสอน การตรวจงาน การจัดกิจกรรมเสริม การสอนซ่อมเสริม การแนะแนวนักเรียน และอื่น ๆ อีก นอกจากนี้การมีโครงการและแผนงานซ้ำซ้อน ยังมีผลต่อการมีงบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพออีกด้วย ดังนั้นสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ควรมีการประสานแผนงานให้สอดคล้องกัน ควรจัดประชุมสัมมนาหรือประชุมปฏิบัติให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครู ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูมีส่วนร่วมวางแผนงาน โครงการของ-



โรงเรียน และมีส่วนในการกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมาย แนวปฏิบัติของโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรใช้หลักบริหารงาน โดยเน้นวัตถุประสงค์ด้วย

ในด้านการจัดให้มีเอกสารและสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากร ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ เวลาไม่เพียงพอ บุคลากรไม่ชำนาญ และปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร คือ บุคลากรไม่สนใจอ่านเอกสารหลักสูตร และยังไม่ใช้วิธีสอนแบบใหม่ ในเรื่องสื่อการเรียนการสอน บุคลากรไม่ค่อยใช้สื่อทั้งที่มีให้ยืม สำหรับปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรนั้น ต้นสังกัดควรจัดประชุมสัมมนาหรือประชุมปฏิบัติการ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำเพื่อทำแผนการดำเนินการใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เพียงพอ และนำแผนไปใช้โดยมีการประชุมครู เพื่อทำความเข้าใจ ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร เป็นเรื่องที่ยุติบัตรขอโรงเรียนทุกระดับจะต้องมีนโยบายที่ชัดเจนเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามาตรการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน ผู้บริหารโรงเรียนควรชี้แจง และทำความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ตามแนวการสอนหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

ในด้านการเตรียมบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ การบริหารทรัพยากร ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ เวลาไม่เพียงพอ และปัญหาในเรื่อง ซากการนิเทศติดตามผลงาน ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยเสนอ คือ ควรเพิ่มคนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ใช่แนวทางแก้ปัญหาคือ ในการแก้ปัญหาวินิจฉัยการบริหารทรัพยากรจำเป็นต้องมีผู้บริหารโรงเรียน ต้องดำเนินการวางแผนงาน เพื่อการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้พอเพียง และหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับควรดำเนินการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น อบรม หรือประชุมปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร พร้อมทั้งนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผลการทำงานทุกระดับตามลำดับชั้น

ในด้านการจัดตารางเวลาสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ จำนวนคาบเวลาที่กำหนดไว้ไม่เพียงพอ และไม่มีเวลาสำหรับการสอนซ่อมเสริม ซึ่งจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการให้บุคลากรมีการวางแผนการทำงานล่วงหน้า และเตรียมการแก้ไขปัญหาวินิจฉัยเวลาไม่พอไว้ตั้งแต่ต้นมีการศึกษา โดยจัดการให้ความรู้ในเรื่อง การวางแผนการสอนของครู ควรใช้เทคนิคและวิธีสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน

วิธีการตรวจสอบผลงานของนักเรียน และวิธีการอื่น ๆ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้ตรงจุด ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทยเสนอแนะ คือ ควรปรับปรุงคาบเวลาเรียนให้เพิ่มขึ้น หรือแก้ไขหนังสือเรียนให้เหมาะกับเวลา และควรมีศึกษานิเทศก์ที่มีประสิทธิภาพสูง ดำเนินการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ สำหรับเรื่องเวลา หน่วยงานที่จะดำเนินการได้ คือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แต่การปรับเวลาให้เพิ่มขึ้น จะกระทบถึงกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ที่จะต้องปรับตาม ทั้ง ๆ ที่กลุ่มประสบการณ์อื่นมิได้มีปัญหาในเรื่องเวลาค้วย ดังนั้นหากจะมีการปรับปรุง กรมวิชาการ ควรพิจารณาอย่างถี่ถ้วนหลายด้าน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของหลายฝ่ายร่วมกันพิจารณาก่อนตัดสินใจดำเนินการ ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และหน่วยศึกษานิเทศก์ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของทั้งสองหน่วยงาน ควรจะพิจารณาเพิ่มประสิทธิภาพของศึกษานิเทศก์ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม เช่น จัดการอบรมประชุมปฏิบัติการ มีการประเมินผลงาน ติดตามการปฏิบัติงานอยู่เสมอ เป็นต้น

ในคํานการจํกสดานที่ที่ใชสอนและฝึกปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ห้องเรียนอยู่ใกล้สดานที่มีเสียงรบกวนตลอดเวลา ห้องเรียนมีขนาดไม่พอเหมาะกับจำนวนนักเรียน และขาดห้องที่จะใช้จกเป็นห้องภาษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรติดค่อผู้มีอำนาจ เช่น สำนักงานกรุงเทพมหานคร กรมการสิ่งแวดลอมแห่งชาติ ช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องเสียงรบกวน ส่วนเรื่องขนาดห้องเรียนไม่พอเหมาะและมีห้องไม่เพียงพอ นั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรคําเนินการจกทำแผนหลัก เพื่อของบประมาณสร้างอาคารเพิ่มเติม หรือแก้ไขข้อบกพร่องในโรงเรียนได้ด้วยการใช้ห้องประชุมของโรงเรียน หรือโรงอาหารของโรงเรียนเป็นบางครั้ง และใช้มุมระเบียบหรือที่ติดตรงบันไดเป็นมุมภาษาไทยของระดับชั้นหรือของโรงเรียน หรือที่ว่างใคที่เห็นว่าเหมาะสมเป็นมุมภาษาไทยของระดับชั้นหรือของโรงเรียนได้ ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย คือ ให้ใช้เครื่องขยายเสียงที่ติดตั้งเฉพาะในห้องเรียน ในกรณีที่มีเสียงอื่นรบกวน และควรมีการเปลี่ยนสดานที่จัดการเรียนการสอน และจัดบรรยากาศให้เหมาะสมนั้น เครื่องขยายเสียงอาจใช้ได้เฉพาะกรณีที่มีเสียงรบกวนไม่ดังมากนัก และเสียงจาก เครื่องขยายเสียงที่ใช้ในแค่ละห้องไม่รบกวนกันเอง การขออุปกรณช่วยขยายเสียงเป็นที่น่าสังเกตุว่า ครูอาจใช้เทคนิคและวิธีสอนแบบการบรรยายทุกครั้ง ทุกบทเรียน ซึ่ง



ไม่ถูกต้องตามแนวทางการใช้หลักสูตร ผู้บริหาร โรงเรียนควรสังเกตการสอนอย่างใกล้ชิด และเสนอแนะวิธีสอนที่ถูกต้อง แต่หากครูนำอุปกรณ์ช่วยขยายเสียงไปใช้ในการดำเนิน กิจกรรมของนักเรียนแล้ว ก็สมควรสนับสนุน เพราะนักเรียนเป็นผู้แสดงบทบาทในการเรียน การสอน ส่วนเรื่องการเปลี่ยนสถานที่จัดการเรียนการสอนเป็นบางครั้งนั้น ถ้าไม่เป็นการสิ้นเปลืองเวลาหรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอน แล้วก็ควรมีการปฏิบัติ

ในคํานการจักระกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ เวลาไม่เพียงพอ ขนาดห้องไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม กิจกรรมบางอย่างครูทำไม่ได้ เช่น การร้องเพลง บางกิจกรรมในคู่มือการสอนปฏิบัติจริง ไม่ได้ และสติปัญญาความสามารถของนักเรียนในห้องแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะที่ครูสอน ภาษาไทยเสนอมา คือ ควรมีแถบบันทึกเสียงเพลงสำหรับแต่ละบทเรียนให้ครู ควรนำ กิจกรรมที่ทดลองใช้แล้วว่าปฏิบัติได้จริงเสนอให้โรงเรียนปฏิบัติ ควรมีบทเรียนภาษาไทย น้อยกว่าเดิม ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย หรือ ผู้รับผิดชอบเรื่องสื่อการเรียนการสอน จัดหาแถบบันทึกเสียงเพลง สำหรับแต่ละบทเรียน มาไว้ให้ครูยืมมาใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วยการติดหูคีย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งดำเนินการผลิตสื่อเพื่อการศึกษาไว้หลายประเภท ในกรณี ที่มีเพลงไม่ครบแต่ละบทเรียน ควรเสนอขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการผลิต กิจกรรมบางกิจกรรมในคู่มือที่ปฏิบัติจริงได้ยาก ควรมีการประยุกต์ ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียนที่ครูสอน หรือใช้กิจกรรมอื่นแทนได้ ส่วนหนังสือเรียนภาษาไทย คือ สื่อในการฝึกทักษะภาษาไทยให้แก่แก่นักเรียน หากครูยึดจุดประสงค์แต่ละบทเรียนเป็น หลักในการจัดกิจกรรมสอนแล้ว บทเรียนที่มีอยู่จะช่วยให้เด็กมีโอกาสดีกทักษะการอ่าน ได้มาก อย่างไรก็ตามปัญหาเกี่ยวกับเรื่องกิจกรรมที่ปฏิบัติจริงไม่ได้ในคู่มือการสอนภาษาไทย และจำนวนบทเรียนภาษาไทย ควรลดน้อยกว่าเดิมนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ คือ กรม- วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ควรพิจารณาดำเนินการ ส่วนปัญหาเรื่องสติปัญญาและ ความสามารถของนักเรียนในห้องแตกต่างกันนั้น ครูควรเลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความสามารถและใช้

สคิมัญญาเพื่อประโยชน์แก่กันและกัน ในการสอนซ่อมเสริมครูอาจให้นักเรียนเก่งสอนเพื่อนที่เรียนอ่อนได้ นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย และครูควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างเหมาะสมด้วย

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ เวลาไม่เพียงพอ งบประมาณไม่เพียงพอ ครูต้องจัดหาอุปกรณ์เพื่อเสริมการสอนด้วยตนเอง ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง และมีกิจกรรมนอกเวลามาก ทำให้ไม่มีเวลาพอในการจัดกิจกรรมเสริม ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ ควรขยายเวลาเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ลดกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาในตารางเรียนลงอีก จะช่วยเสริมได้มากขึ้น ควรส่งเสริมให้นักเรียนจัดทำหนังสือประกอบบทเรียน และมีภาพประกอบ โดยครูสอนภาษาไทยเป็นผู้แนะนำและทำแผนติดตาม ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนใช้ทรัพยากร เวลา และงบประมาณที่มีจำกัดให้เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย โดยใช้เวลาและงบประมาณที่มีอยู่อย่างประหยัด และเกิดประโยชน์ให้มากที่สุด สำหรับปัญหาเรื่องกิจกรรมนอกเวลามาก ทำให้ไม่มีเวลาพอในการจัดกิจกรรมเสริม ถ้าหากครูสอนภาษาไทยจะแทรกความรู้เรื่องภาษาไทย หรือผนวกการฝึกทักษะทางภาษาให้แก่นักเรียนในขณะที่ทำกิจกรรมนอกเวลา กิจกรรมนอกเวลาก็จะกลายเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยได้ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่จะสนับสนุนครู โดยอาจจะกำหนดเป็นนโยบายหรือแนวปฏิบัติของโรงเรียน เพื่อความเข้าใจตรงกัน ข้อเสนอแนะในเรื่องขยายเวลาเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการศึกษาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 157) ซึ่งกล่าวถึงเวลาเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ว่า เวลาเรียนน้อย ควรเพิ่มเป็นปีละ 1200 คาบ หรือมากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนในเรื่องเวลาดังกล่าวข้างต้น นอกจากนั้นควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม โดยมีจุดประสงค์สำคัญ คือ ต้องช่วยลดเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้



ในค่านเทคนิคและวิธีสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ครูขาดอุปกรณ์ ขาดวิทยากรเพิ่มพูนความรู้ มีโครงการจากต้นสังกัดที่รองรับแรงสอนเพื่อให้ได้ปริมาณเป็นอุปสรรคในการใช้เทคนิควิธีสอน ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน และควรจัดครูที่ชำนาญการสอนภาษาไทยสอนเฉพาะกลุ่มทักษะภาษาไทย ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนการใช้หลักสูตรให้สัมพันธ์สอดคล้องกับนโยบายหรือแนวปฏิบัติของต้นสังกัด โดยครูสอนภาษาไทยรับทราบนโยบายหรือแนวปฏิบัตินั้นด้วย เพื่อเตรียมตัวและวางแผนใช้เทคนิคและวิธีสอนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนแก่ครูอย่างน้อยปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง การจัดครูผู้มีความชำนาญเพื่อสอนเฉพาะกลุ่มทักษะภาษาไทยนั้น จากการวิจัยของสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ในเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการสอนตามกลุ่มประสบการณ์กับการสอนประจำชั้น ซึ่งกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 53) นำผลการวิจัยเสนอไว้ในวิจัยบรรณานิติศาสตร์ว่า นักเรียนที่เรียนโดยครูสอนตามกลุ่มประสบการณ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยครูสอนประจำชั้น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาในเรื่องนี้ และจัดอบรม ประชุมปฏิบัติการในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูสอนภาษาไทยทุกคนในโรงเรียน หากจัดเวียนเป็นระดับชั้นได้ก็จะ เป็นประโยชน์มาก ปัญหาเรื่องขาดวิทยากร ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้บุคลากรที่มีความสามารถในโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียนเป็นวิทยากร หรือขอความช่วยเหลือจากสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ในค่านการวัดผลประเมินผลการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ มีจำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องวัดมากเกินไป เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้สูงเกินไป ข้อทดสอบไม่เป็นมาตรฐาน ในการจัดพิมพ์ หรือจัดทำประเมินปัญหาในการดำเนินการ นักเรียนผ่านจุดประสงค์แต่อ่านหนังสือไม่ออก มีเวลาในการวัดและประเมินผลน้อย จุดประสงค์แต่ละจุดประสงค์ไม่สัมพันธ์กับบทเรียนทำให้วัดและประเมินผลได้ยาก ข้อเสนอแนะที่ครูสอนภาษาไทยเสนอมา คือ

โรงเรียนควรจัดทำข้อทดสอบหลาย ๆ ชุด เพื่อเลือกใช้ให้เหมาะกับสภาพนักเรียน ควรมีการจัดทำเป็นเรื่อง ๆ ควรลดจำนวนจุดประสงค์ และให้นักเรียนเรียนอ่อนได้ เรียนซ้ำชั้นในช่วงระดับชั้นปีที่ 2, 4 และ 6 จะช่วยให้การเรียนดีขึ้น ในเรื่อง จุดประสงค์ เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ และข้อทดสอบ สำนักงานคณะกรรมการ การประเมินศึกษาแห่งชาติ ควรพิจารณาและประสานงานกับผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อดำเนินการปรับปรุง

### ข้อเสนอแนะ

#### 1. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยปฏิบัติการ

1.1 ครู ควรมีการเตรียมตัวเพื่อการสอน โดยใช้คู่มือการสอนภาษาไทย เป็นหลัก การคัดเลือกกิจกรรมจากคู่มือการสอนควร เป็นไปตามข้อแนะนำในคู่มือการสอน คือ เลือกเฉพาะกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในแต่ละบทเรียน และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับสภาพของนักเรียน ในเรื่องการใช้เทคนิคและวิธีสอน ครูไม่ควรยึด เทคนิคและวิธีสอนเดียวทุกครั้ง ทุกบทเรียน ควรปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม ควรนำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้าใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการสอน ซ้อมเสริมสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การวางแผนการสอนของครู หากมีการวางแผนไว้ดีและ ดำเนินการตามแผนได้แล้ว ประสิทธิภาพการสอนของครูจะเพิ่มขึ้น

1.2 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการประสานแผนงานและนโยบายกับ หน่วยงานต้นสังกัด เพื่อมิให้แผนงานหรือโครงการซ้ำซ้อน ควรมีการวางแผนดำเนินการ เกี่ยวกับทรัพยากรที่มีจำกัดให้พอเพียงและเป็นประ โยชน์มากที่สุด และควรจัดปัจจัยและ สภาพต่าง ๆ ให้พร้อมต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด เช่น การจัดหาวิทยากร การนำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียน การติดตามกำกับและประเมินผล เป็นต้น

1.3 กลุ่มโรงเรียน ควรมีส่วนช่วยแก้ปัญหาทางวิชาการแก่โรงเรียน ในกลุ่มเดียวกัน และประสานงานในเรื่องต่าง ๆ ระหว่างโรงเรียนกับต้นสังกัด เพื่อให้ โรงเรียนในกลุ่มประสบปัญหาค้นการ เรียนการสอนภาษาไทยน้อยที่สุด

#### 2. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยนโยบาย

2.1 สำนักงานคณะกรรมการการประเมินศึกษาแห่งชาติ ควรดำเนินการ



ประสานแผนงานกับสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนในสังกัด เพื่อขจัดปัญหาแผนงานและโครงการซ้ำซ้อน นอกจากนี้ควรดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความช่วยเหลือ หรือขอความร่วมมือในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

2.2 สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ควรดำเนินการประสาน-แผนงานอย่างใกล้ชิดกับกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนในสังกัด เพื่อขจัดปัญหาการซ้ำซ้อนของงาน ซึ่งมีผลทำให้เวลาและงบประมาณไม่เพียงพอ ควรจัดประชุม สัมมนา หรือประชุมปฏิบัติการผู้บริหาร โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำเพื่อทำแผนการดำเนินการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เพียงพอ และเสริมความรู้ในเรื่องการบริหาร โรงเรียน ให้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดด้วยวิธีเชิญวิทยากรมาบรรยาย หรือจัดประชุมปฏิบัติการ ในระหว่างปิดภาคเรียน นอกจากนี้ควรเพิ่มทุนประสิทธิภาพของศึกษานิเทศก์เพื่อประสานงาน คำนวณวิชาการ กับโรงเรียนในสังกัดด้วยวิธีการที่เหมาะสม เช่น จัดการอบรม ประชุม-ปฏิบัติการ มีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น สำหรับศึกษานิเทศก์ของสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร นั้นควรติดต่อประสานงานกับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขจัดปัญหาในการใช้หลักสูตรของโรงเรียน เช่น ปัญหาเรื่องเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ปัญหาการขาดวิทยากร ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียน และปัญหาอื่น ๆ จะช่วยให้การใช้หลักสูตร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ควรพิจารณาปัญหาเรื่องคาบเวลาเรียน จำนวนบทเรียนในหนังสือเรียน จำนวนจุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดทำข้อทดสอบมาตรฐาน เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง จึงควรพิจารณาเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรในโรงเรียนให้มากที่สุด และควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร กลุ่มทักษะภาษาไทยด้วย

### ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้อาจไม่ครอบคลุมในบางเรื่อง จึงควรจะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความจำกัดของเขตให้แคบกว่านี้ เพื่อจะวิจัยให้ละเอียดยิ่งขึ้น และสามารถ อนุมานผลการวิจัย

ไปปฏิบัติได้ เช่น การศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการฟัง ทุก  
อ่าน และเขียน

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้มีความ  
เหมาะสมต่อการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนเพียงใด

3. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์  
ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ-  
ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

4. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เปรียบ-  
เทียบกับความคาดหวังของหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา

พุทธศักราช 2521

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย